

GAZETA TRANSILVÂNIEI

Redacţia şi Administraţia
GAZETA LIBERTĂŢII BRAŞOV
 Telefon, 226
 Abonament anual, 360 lei
 Pentru străinătate, 800 lei
 Anunţuri, reclame, după tarife.

Fondată la 1838 de George Bariţiu

Apare de trei ori pe săptămână

Fără o presă naţională cinstită şi democratică, un popor nu va da niciodată măsura însuşirilor lui culturale şi politice. E ca şi cum ar grăi prin gura streinului.

Serbările comemorării centenarului naşterii lui AVRAM IANCU

Festivităţile dela Câmpeni

— Dela trimisul nostru special —

31 August 1924. — Am sosit azi dimineaţă la ora 9, venind cu trenul dela Turda timp de 6 ore, prin pitoreasca vale a Arleşului, străjuită în dreapta şi stânga de istoricii Munţi, Apusenii, martorii luptelor din anul 1848/49 conduse de prefectul legiunilor române: Avram Iancu, şi al tragediei Craiului Munţilor.

La gara frumos decorată din Câmpeni, situată la o distanţă de 2 kilometri de oraşel, lume multă se dă jos. Sunt îndeosebi numeroşi delegaţi din satele judeţului Turda-Arieş, cari îşi fac intrarea în oraş în cântece vorniceşti, în frunte cu un clarinetist. În faţa podului din capătul oraşului, frumos decorat cu brazi şi flămure tricolore, e ridicat un arc de triumf original, decorat cu brazi şi doniţe, purtând inscripţia „Trăiască Regele, Trăiască Familia regală.” Oraşul Câmpeni e îmbrăcat în haină de sărbătoare. Străzile sunt ticsite de sute de fărâni; ei aşteaptă în haine de sărbătoare sosirea oaspeţilor.

Serviciul divin.

La ora 9, credincioşii se întrunesc în cele două biserici rămaneşti. În biserica ortodoxă se cereşte P. S. Sa Episcopul Nicolae Ivan cu mare asistenţă preotească. Serviciul divin premerge în partea bisericii ortodoxe sfinţirea celor trei clopote noi cumpărate de credincioşii comunei Sfinţirea clopotelor o face I. P. S. Sa Mitropolitul Primat Miron, care a sosit azi dimineaţă în Câmpeni.

După sfinţirea clopotelor noi, cari înlocuiesc vechile clopote luate în decursul războiului de stăpânii de pe vremuri, mulţimea intră în spaţioasa biserică unde P. S. Sa Nicolae oficiază serviciul divin. Răspunsurile liturgice sunt date de corul episcopului din Cuj în mod înălţător. În cursul serviciului divin se face pomenirea lui Avram Iancu şi a tovarăşilor săi de luptă.

Cuvântarea episcopului Ivan

Terminându-se liturgia, părinţele episcop Nicolae Ivan rosteşte o impresionată cuvântare preamărind memoria Craiului Munţilor Avram Iancu, care şi-a jertfit viaţa pentru desrobirea neamului românesc. Luând ca iadă viaţa şi faptele lui Avram Iancu, P. S. Sa dă o mulţime de sfaturi preţioase credincioşilor epărhiei sale, îndemnându-i la jertfă pentru şcoală, neam şi biserica strămoşească, care a fost scutul naţionalităţii noastre în vremile de grea încercare. Ţine să arate îndeosebi pericolul streinilor îmbuibăţi la oraşe din sudoarea poporului, pe cari îi putem com-

bate numai prin îmbrăţişarea şcolii, a meseriilor şi a comerţului. Are o ieşire vehementă în contra acelorora din neamul românesc, cari şi azi încă sprîjinesc pe streini în acţiunea lor de-a exploata poporul şi de-a lua pământul din mâinile poporaţiei băştinaşe. Cuvintele aspre dar drepte ale Arhierului, au găsit un viu ecou în sufletele credincioşilor, cari au făcut ovaţii P. S. Sale, care termină dând binecuvântarea poporului întrunit.

O expoziţie originală.

La ora 12, am vizitat expoziţia de lucruri manuale ale Moţilor, instalată într-o odăie mai mare a băncii „Doina”, al cărei director este înimosul nostru fruntaş de avocaţi dr. Zosim Chirtop. Interesanta expoziţie conţine toate obiectele, frumos lucrate, ale industriei tradiţionale din Munţii apusenii. Şindrile, scânduri, cruci,

tulnice, ciubare, doniţe, flueri, şele, bastoane, troci etc. etc. Am admirat mult un ferestru de apă şi o „moară de apă”, ambele în miniatură, lucrate cu multă măiestrie de-un băiat de 12 ani, deasemeni şi un războiu în miniatură, confecţionat de-o fetiţă. Obiectele expuse sunt lucrate de locuitorii din comunele Scărişoara, Neega, Albac, Vidra şi Cerleşe.

Pe un perete al sălii de expoziţie este expus un impresionant tablou pictat zilele trecute, de dl prof. Doma din Blaj, purtând inscripţia „Munţii noştri aur poartă”. În planul prim vedem figura unui tip de Moţ, în haină sărăcăcioasă şi peteciţă, — dus pe gânduri. În faţa lui un lan bogat de grâu, iar în fund munţii bogăţii în aur. Tabloul foarte reuşit ne înfăţişează soarta din trecut, durere, şi cea de azi, a urmaşilor lui Avram Iancu.

torul militar şi biruitorul.

Avram Iancu n-a fost numai un beliduce ci un bărbat de stat cuminte, înzestrat cu toate calităţile sufleteşti necesare. Acest fapt explică pentru ce intelectualii şi poporul îl adorau şi urmau. Când îşi spunea cuvântul, nimeni nu vedea în el pe omul tânăr, ci pe bărbatul chemat să prezideze lupta pentru desrobirea neamului.

Înima sa mare a simţit durerea poporului românesc, iar mintea sa ageră a văzut că numai prin libertate şi prin recunoaşterea drepturilor omenesti un popor poate ajunge fericit. Convins de aceste adevăruri mari, Avram Iancu s'a pus în frunte ca să conducă oştirea sa. El a lucrat pentru popor prin popor, nu numai ca să se jertfească poporul ci ca prin jertfa adusă, poporul să-şi poată spune cuvântul său în toate cauzele cari îl privesc. Iată pentru ce Iancu a adus mile de Moţi la Blaj şi iată pentru ce el, când Dragoş a venit cu oferta sa vicleană, a ţinut să consulte mai înainte poporul, ca să-şi spună cuvântul.

Când a ajuns stăpânul situaţiei şi beliducele învingător, el n'a dat trimisului lui Kossuth, care îi oferea pacea şi onoruri, răspuns, până n'a consultat comitetul naţional.

Legat cu tot sufletul de aspiraţiunile integrale ale neamului, el nu s'a pus niciodată la târguială. Celor cari i-au oferit avantajii vremelnice, le-a răspuns că cere drepturi pentru popor, căci dacă poporul are drepturi, el singur va fi în stare să-şi câştige pâinea şi să-şi creeze o soartă fericită. Tot astfel a

răspuns Impăratului, că n-are nevoie de decoraţii ci cere ca poporul românesc să fie decorat cu drepturile sale.

Avram Iancu nu era numai omul faptelor în sens mai restrâns, ci el a fost un factor şi exponent al luptelor generale ale epocii sale. El ştia că pentru câştigarea libertăţilor nu ajung numai faptele româneşti ci se impunea ataşarea poporului românesc la mişcările generale.

Avram Iancu a adus în acţiunea sa toate jertfele posibile... dar la umbra acestor jertfe s'a înstăpânit absolutismul austriac ucigător.

Iată cauza nebuniei sale şi iată pentru ce sufletul său cel mare s'a despărţit de trupul său trudit, încă înainte de a muri.

Sufletul lui a rămas însă viu între noi şi el ni-a condus până în ziua mântuirii noastre din lanţurile iobăgiei.

Se cuvine dar să prăznuim cu evlavie adâncă memoria lui Avram Iancu, fost membru al primului comitet al partidului naţional, şi în acest scop a fost convocată întrunirea sărbătorească de astăzi (*Aplauze puternice au acoperit ultimele cuvinte ale cuvântării d-lui Iuliu Maniu.*

Alte discursuri.

Preşedintele a dat apoi cuvântul d-lor Gomboş, Agârbiceanu, Voicu Nişescu şi I. Lupuş, ale căror cuvântări le vom da în extras în numărul viitor.

Părinţele protopop Gomboş, un Moţ de baştină, sa uită pe fruntaşii partidului naţional în frunte cu d-nii Maniu, Valda şi St. C. Pop, cari duc lupta naţională în spiritul lui Avram Iancu.

Părinţele şi dep. Agârbiceanu, face o admirabilă caracterizare

Cum a comemorat Partidul naţional pe Avram Iancu

La ora 3 d. a. a sosit la Câmpeni, venind cu automobilul dela Bafa de Arieş, preşedintele Partidului naţional dl Iuliu Maniu, însoţit de mai mulţi membri ai comitetului central. Mille de fărâni înşiraţi de-alungul şoselei şi străzilor oraşului în aşteptarea M. Sale Regelui, au aclamat cu o deosebită căldură pe dl Maniu pe parcursul drumului până la locuinţa dlui avocat Zosim Chirtop, al cărui oaspe este.

La ora 3^{1/2}, s'a deschis în vasta curte a şcolii române întrunirea membrilor comitetelor şi delegaţilor Partidului naţional sosiţi din toate colţurile ţării. Sunt de faţă d-nii Valda-Voevod, d. Stefan C. Pop, Mihai Popovici, Voicu Nişescu, Sever Dan, Agârbiceanu, dr. Lupuş senator, dr. Vescan, Prot. Doma, Stelian Popescu directorul Universului, avocatul Dimitrescu, deaconul baroului de Argeş, prof. Clinciu, protopop Gomboş, deputatul Ardianu Popescu, prof. Silviu Dragomir, Canonicii Macaveiu, Bălan, părinţele Man, senatorul Bilj, deputatul dr. Nemes, dr. Valer Mo'dovan, dr. Candia David, protop. Ghindiu, adv. Andreica, adv. dr. Zosim Chirtop, dr. Nicolae, dr. Moga, dr. Caliani, Raul Crăciun publicist, Gută Constantin, secretarul clubului naţional din Bucureşti, dr. Tilea, etc. etc. Apoi delegaţii societăţilor „Avram Iancu” şi Martirii neamului din Braşov împreună cu delegaţia organizaţiei p. n.

Numeroşi intelectuali şi preoţi din Munţii Apusenii şi o mulţime de popor, care a umplut vasta curte. De remarcat este prezenţa unei numeroase delegaţii a Partidului naţional român din Jud. Olt compusă din d-nii: I. N. Betu preşedinte, General G. Corvin, Colonel D. Rădulescu, Constantin Z. Dicuiescu comerciant, Ioan Angelescu industriaş, Marin Rădulescu Poporan comerciant, şi Marin Stănciugel comerciant.

Sosirea dlui I. Maniu e salutăată cu aclamaţiuni şi aplauze entuziaste.

Discursul dlui Iuliu Maniu.

Deschizând întrunirea, dl Iuliu Maniu a spus în rezumat următoarele:

Acum o sută de ani s'a născut eroul neamului Avram Iancu, răsărit din necesităţile vremilor. Găsind un teren potrivit în stările generale de pe timpul său pentru eliberarea neamurilor oropsite, Avram Iancu, deşi era numai de 24 de ani, a organizat tinerimea română din Ardeal. Ales în adunarea de pe Câmpul Libertăţii membru în comitet, a devenit organizatorul oştirei româneşti, conducă-

a însușirilor Moșilor și reliefează calitățile sufletesti ale lui Avram Iancu, cărui se închină astăzi întreg neamul românesc.

D-l Voicu Nițescu, într-o cuvântare avântată, exprimă în numele voluntarilor și legionarilor din Rusia, Siberia, Italia, Franța și America recunoștința vecinică Eroului neamului Avram Iancu.

D-l prof. dr. I. Lupas, eruditul nostru istoric, rostește o admirabilă cuvântare arătând însemnătatea cea mare de ordin sufletesc a serbării de astăzi.

După aceste cuvântări, președintele închide adunarea, invitând mulțimea să asiste la primirea Saveranilor, cari sosesc peste câteva minute.

Sosirea Saveranilor.

La ora 4^{1/4}, Saveranții urmași de o mare suită sunt întâmpinați de mii de Moși—postaiți de-a lungul drumului și respirați pe dealurile apropiate—cu o deosebită căldură. Este o priveliște ca'n povești, întru întâmpinarea Saveranilor au eșit și fruntași partidului național, bucurându-se de o deosebită atențiune de către M. S. Regele și M. Sa Regina, cari le-au ținut mâna și au schimbat cuvinte. Cortejul Moșilor a fost admirabil. Câteva sute de Moși și Moșoace, călare, cu steaguri, tunice și doște au însoțit automobilele regale.

Ședința Asociației.

La ora 6, a început ședința festivă a Asociației prezidată de M. Sa Regele. Președintele **V. Golaiș** a salutat într'un discurs avântat pe M. Sa Regele, președintele de onoare al „Astrei”.

M. Sa Regele, răspunzând, a scos la iveală în mod elogios meritele mari ale Asociației. Ca recunoștință pentru această muncă prețioasă, M. Sa dăruiește suma de 100.000 lei pentru creșterea copiilor pentru carierele industriei naționale.

A urmat apoi conferința d-lui prof. **Silvia Dragomir** despre Avram Iancu.

La ora 9 s'a jucat de către artiștii Teatrului Național din București piesa „Doamna Muncitorilor”.

Militare

Amânări pentru tinerii recruți

Tinerii recruți, absolvenți ai școlilor secundare (cu drept la art. 52 L. R.) cari doresc să fi amânați pentru continuarea studiilor, pentru anul școlar 1924-1925, vor înainta cererile lor prin cercurile de recrutare de care depind.

Cererile vor fi însoțite de actele prevăzute la art. 86 din legea recrutării și vor fi prezentate la cercurile de recrutare până la 1 Octombrie a. c. (conform art. 89 din legea recrutării) după care dată nu se mai primesc.

Tinerii, cari din cauza deschiderii târzii a facultăților și a școlilor superioare nu pot dovedi și înscrierea la studii, acum, pot da o declarație prin care să facă dovada înscrierii după data deschiderii școlilor.

Tinerii, cari având dreptul la reducerea termenului de serviciu militar (art. 52 și 53 din legea recrutării), n-au cerut această reducere la timp la recrutare din cauză că nu posedau acte, pot să înalțeze ministerului de război (secția recrutării) prin Cercul de recrutare respectiv, cereri cu actele solicitate până în ziua de 25 Septembrie a. c. cel mai târziu. (Art. 127 din regulamentul legii recrutării) prevede că cererile depuse după această dată nu mai pot fi luate în seamă).

DESAVANTAJELE RESPIRAȚIEI PE GURA

de dr. M. Suciu-Sibianu

fost asistent onorific al Clinicii Univ. din Halle a. S. medic al Spit. Of. de Stat. și al consultațiilor de nas, gât și urechi policlinice, Brașov.

(O schiță pentru conferințe școlare)

E bine să ne oprim un moment acum mai cu seamă, când în curând încep școlile asupra acestui capitol, căci copil și oamenii maturi nu și dau seama de marile inconveniente ale respirației orale. Celebrul prof. laringolog Gutzmann, — Berlin afirmă că numai în 2 cazuri se admite respirația pe gură dar numai în mod temporal și anume: la oratori și la cântăreși.

Cari sunt cauzele respirației pe gură? În prima linie toate piedicile în calea respirației nasale, toate inflamațiile intranasale acute și cronice, diferite deviațiuni ale septului nasal, hipertrofiile cornețelor nasale, apoi în 10%, la copiii așa numitele vegetațiuni adenoidale și în sfârșit în multe cazuri deprinderea rea și lipsa de cunoștință în această privință.

Din cauză că vegetațiile adenoidale, adică hipertrofiile elementelor limfatice nasso-faringiene cari ani de zile (în pe copil sub suplicul respirației pe gură, constituiesc în 90% cauza principală a respirației pe gură ne oprim un moment asupra simptomelor acestei boale, căci aceste simptome totalizează în același timp într'un mod tipic desavantajele respirației orale. Copiii de școală scrofuloși și limfatici pe baza eredității au mai cu seamă această boală în urma căreia astupându-se partea posterioară a cavităților nasale, sunt siliți să respire cu deosebire noaptea și vom vedea mai departe cauza — pe gură. S'a accentuat și la ultimul congres otolaringologic din Kissingen (Germania) în Mai 1923 la care am luat și eu parte că se observă aceste hipertrofii ale elementelor limfatice faringiene și amigdalene la copiii cari beau prea multă apă. Cert e însă că ereditatea joacă un mare rol și sunt apoi diferiți factori cari avântăză dezvoltarea boalei cum sunt toate stadiile de reconvalescență după pojar, scarlatină, tuse măgărească, difterie. De regulă trece luni și ani până ce acești copii sunt aduși la medic, căci ziua și în prima jumătate a nopții copil respiră normal și numai în spre dimineață respiră pe gură deschisă din cauză, că abundența de sânge a capului mărește și mai mult volumul acestor glande limfatice și a cornețelor nasale opunând o rezistență prea mare aerului inspirator care ar trebui să intre în plămâni pe calea nasală. Copilul sau adultul începe în consecință să horească (horcăitul este totdeauna semnul respirației orale, căci aerul care pătrunde pe gură produce vibrațiunea horcăitoare a velului palatin mobil).

În curând copilul nu mai aude bine, sau auzul are acuități schimbătoare fiindcă glanda faringiană mărită astupă nu numai cavitățile nasale la partea lor posterioară ci și canalul auricule-faringian adică așa numita tubă a lui Eustache care se deschide tot în partea cea mai superioară a faringelui și care constituie canalul de aerizare al urechei medii. Ori fiind astupat acest orificiu prin care în mod normal se stabilește întotdeauna aceiași presiune atmosferică atât în urechea medie ca și în conductul auditiv extern, se naște încetul cu încetul rarificarea aerului din urechea medie care apoi produce rețracțiunea membranei timpanice (cedând timpanul presiunii mai mari externe atmosferice) și în aceasta cauzează auzul greu. Mai departe,

din cauză că respirațiunea în decursul nopții este așa de mult împiedicată acești bleși copii nu se pot odihni nici odată cât le-ar receră corpul lor în dezvoltare, la școală nu pot fi a tenți și în general rămân în apoi și cu dezvoltarea intelectuală. Se plâng adesea de dureri de cap, vocea lor are un timbru închis fără sunet fiindcă lipsește rezonanța nasală așa de importantă în formațiunea vocii. Mai departe, astfel de copil necunoscând respirațiunea profundă sănătoasă rămân în urmă și cu dezvoltarea corporală, gura lor e întotdeauna deschisă, toracele lor e strimț și deform îngust, fața lor capătă o exoresie de stupiditate, au dese accese de neuroze reflexe (astmă) și enureze nocturne.

Prin urmare, această respirațiune orală durând mai mult timp la copiii în dezvoltare are urmări dezastroase puternice, asupra auzului, respirațiunii, vocii, inteligenței. Și la toate acestea să mai adăugăm încă. Scara întreagă de catere trachiale și bronchiale la cari sunt expuși toți indivizii cari respiră pe gură, căci la toți aceștia nasul care încălzește, umezește și purifică aerul prin un admirabil mecanism al naturii, nu și poate îndeplini menirea, iar acest aer ce pătrunde nepregătit în trachee, bronhii și plămâni produce înflamațiile cronice cu puseuri acute fără de sfârșit ale acestor organe. În sfârșit mai trebuie amintit încă un simptom care dovedește că respirațiunea orală durând mai mult ani influențează în rău și aparatul digestiv este că la acești copii și digestia este mai întotdeauna turburată.

Care este tratamentul? E ușor de întrevăzut. În prima linie eliminarea tuturor piedicilor cari stau în calea respirațiunii nasale. Vegetațiile adenoidale, deviațiunea cloizonului, cornețele hipertrofiate vor fi operate, caterele nasale trebuie tratate, deprinderile rele trebuie eliminate. Un lucru de asemenea trebuie știut anume că nasul nu este accesibil de ocleriri locale cum d. e. se crede, de a se putea mări rezistența mucoasei intra-nasale prin spălături zilnice sau mai bine zis prin absorpțiuni zilnice de apă rece căci această fină mucoasă nu suportă fără iritațiune decât numai serul fiziologic. Stă însă în mână fiecăruia o armă puternică de a se ocleri contra deselor guturațuri și aceasta este întărirea organismului întreg prin băi de apă rece și înnotat, prin băi de soare, prin mișcarea în orice vreme în aer curat, prin îmbrăcăminte rațională (în care picioarele să fie totdeauna calde îmbrăcate și gâtul liber și nu vice-versa după cum se observă foarte des acest nerațional sistem de întărire a organismului).

Ca cuvânt de încheiere, medicul școlari sunt aceia cari trebuie să averse în vedere în inspecțiunile lor desavantajele descrise ale respirațiunii orale și să îndrume la specialist. Prin perspicacitatea divi director general dr. Bordea atât de activ întotdeauna mai cu seamă când e vorba de progresul sanitar al orașului nostru s'a înființat la Brașov un centru de consultațiuni de nas, gât și urechi în Rr. Neagră 44 sub conducerea mea care în fiecare zi dela 2-3 p. m. stă gratuit la dispoziția elevilor și a săracilor de orice naționalitate și categorii.

Brașov, în 29/VIII 1924.

SIROP DE SMEURA DE MUNTE

Calitate superioară fabricatia farmacistului IANCU NAN, Zârnești, Jud. Făgăraș, se află de vânzare în sticle originale de 1/2 și 1 kg., precum și vărsat, detail și engros la firma

FRAȚII ORGHIDAN
BRAȘOV, STR. PORTII No. 14.

Cantități mari la farmacia
din Zârnești.

807 4-4

Licitațiune.

Comitetul parohial al bisericii Sf. Nicolae din Brașov-Schei, publică licitațiune cu oferte închise, pentru darea în antrepriză a lucrărilor de zidărie și lemnărie dela realitățile bisericești din Pajiste A) No. 1, Valea Morilor A) No. 2 etc. care se va ține în ziua de 6 Septembrie s. n. a. c. la oarele 6 p. m. în sala de ședințe a comitetului parohial.

Preliminarul lucrărilor se poate vedea în fiecare zi în biroul comitetului (curtea bisericești), iar ofertele cu vadiul prescripționat de 10% se vor înainta acestui birou cel mai târziu până la 6 Septembrie s. n. a. c. oarele 5 p. m. Ofertele intrate după acest termen nu se iau în considerare.

Brașov, din ședința comitetului parohial dela biserica Sf. Nicolae din Brașov-Schei, ținută la 23 August 1924.

S'a aduce la cunoștință publică că licitațiunea pentru demolaria caselor bisericești Sf. Nicolae din Piața Unirii No. 1 și 2 se va ține în ziua de 6 Septembrie s. n. a. c. la oarele 6 p. m.

Dr. N. Stinghe, paroh
președinte.

Vasile Iordache
secretar.

820 2-3

Concertul pianistei IRENE SAGER. Primul concert, la Brașov, al artistei Irene Sager va avea loc în 4 Sept., în Aula gimnaziului Honteru. La acest concert, mult așteptat, pianista Sager va cânta între altele, încântătoarea bucată „Tablouri dintr'o expoziție” (Bilder einer Ausstellung) a vestitului compozitor rus Moussorgsky. — Bilete în biroul pentru concerte „Klingsor”, Târgul inului 31. 837 1-1

S'a pierdut un cal negru, coama mare, coada tăiată, cine îl va aduce capătă 1000 Lei la

NICOLAE CONSTANTIN

Brașov. Valea Morilor C) No. 23.
830 1-6

No. 16733-1924.
Cons. orăș.

Publicațiune.

Conform ordinului Ministrului de Interne adm. g-le conținos și statistice No. 66945 din 5 August 1924, este a se înainta acestui Minister un tablou al persoanelor cari au fost numite în funcțiuni civile sau militare, fără să fi avut apartinerea (indigenatul) sau domiciliul administrativ la 1918.

În urma acestor dispozițiuni asemenea funcționari publici cât și pensionari, precum și militari, adică, cari n'au avut apartinerea sau domiciliul administrativ într'o comună din teritoriile alipite la anul 1918 aflați de prezent în orașul Brașov, se invită, de a se prezenta pentru regularea cetățeniei lor împreună cu documentele necesare la secția militară a comisiunii orașenești în zilele dela 1-6 Sept. a. c. d. m. dela 4-6 Brașov, la 25 August 1924.

828 1-1 Consiliul orășenesc.

Am onoare a înștiința Onorata clientelă, că cu începere dela 1 Septembrie a. c. reîncep confecționarea de îmbrăcăminte pentru dame.

Imrené

940 1-1 Srai Inului 28

FRAȚII SCHIEL
FABRICA DE MAȘINI S. A.
CAUTA DACTILOGRAFE

posedând, afară de limba română, și germană sau ungară. Doritori se vor adresa în scris sau personal între oarele 11 și 12 la birourile fabricii

BRAȘOV, STR. PANTANII 50 A).

831 1-3

FABRICA DE CHERESTEA
SZEKELY & MARGITTAI
BRAȘOV, STR. LUNGA 210-214.

Mare depou asortat pentru tâmplărie și construcție și anume: Moști uscați Cl. I., Nut și Feder pentru dușumele, Falz și Stab, lemne de construcție, cloplitură, câprioare acoperș, manele etc. în ori și care dimensiuni: engros și în detail.

827 1-1

Dela Consiliul orasului Brasov.

ad. Nr: 17677 —
Cons. oras. 1924.

Ordonanța XXVI.

despre prețurile maxime și tarifele stabilite în baza legii pentru înfrânarea și reprimarea speculei ilicite.

A. Prețurile maxime.

I. Fâină.

- 1 Kg. Fâină neagră de pâine calitate II-a 22% extracție la moară fără sac și fără cifra afacerii Lei 7.—
- 1 Kg. Fâină neagră de grâu 22% extracție în in detaliu fără pungă de hârtie. Lei 8.50

II. Pâine.

- 1 Kg. Pâine din fâină neagră de pâine din calitate II-a 22% extracție la brutărie Lei 7.—
- La pâine se tolerează o diferență de greutate până la 5%. Brutarii sunt obligați a fabrica și ține spre vânzare totdeauna pâine neagră cal. II.

III. Lapte.

- 1 litru lapte de vacă pe piață Lei 7.50
- 1 litru lapte de bivoliță Lei 9.—

IV. Carne.

- 1 Kg. carne de vită partea anterioară Lei 22.—
- 1 Kg. carne de vită partea posterioară Lei 26.—
- 1 Kg. carne de vițel Lei 30—32
- 1 Kg. carne de oaie Lei 20.—
- 1 Kg. carne de porc Lei 40—44
- 1 Kg. carne de porc cerșă Lei 48.—
- 1 Kg. slănină crudă de porc Lei 50—52
- 1 Kg. osânză Lei 54—54
- 1 Kg. untură topită Lei 72.—

5. Peste proaspăt

- 1 Kg. Somn Lei 40.—
- 1 Kg. Crap Lei 40.—
- 1 Kg. Moruo Lei 80.—

- 1 Kg. Știucă Lei 30.—
- 1 Kg. Pește mărunț (diferit) Lei 16—20

B. Tariful pentru muncă în restaurante și ospătării.

Cl. I. Cl. II. Cl. III.

- 1. Tupa de carne sau legume Lei 3.50 3.— 2.50
- 2. Risol cu cartofi, sos sau hrean (100 grame carne) Lei 12.— 10.— 9.—
- 3. Papricaș de vițel și gula de vacă L. 16.— 14.— 12.—
- 4. Friptură de vițel (piept și spinare) Lei 18.— 16.— 14.—
- 5. Friptură de porc (pulpa) Lei 24.— 23.— 22.—
- 6. Toamnă de porc cu cartofi Lei 20.— 19.— 18.—
- 7. Legume cu carne de vită (80 gr. carne 2 dl. legume) Lei 14.— 12.— 10.—
- 8. Legume cu carne de porc Lei 18.— 16.— 14.—
- 9. Pâjitură de casă fierată Lei 10.— 9.— 8.—

In prețurile arătate se cuprind toate impozitele. Prețurile maxime și tarifele de față intră în vigoare 24 ore dela afișarea lor și rămân valabile timp de una lună. Ordonanța se va afișa în toate localurile de vânzare la dispoziția publicației. — Orice abateri de la prețurile stabilite se vor pedepsi cu amendă penală dela 10.000—30.000 Lei și închisoare dela 15 zile până la o lună. Contra prețurilor stabilite prin Ordonanța de față se poate face apel în termen de 10 zile la Ministerul de Industrie și comerț, prin Consiliul orașului, însă fără drept suspensiv. *Brasov, la 25 August 1924.* 834 1—1 *Consiliul orășenesc.*

Se angajează imediat un corespondent perfect maghiar-român la firma „Transilvania“ Soc. Anon. pentru Industrie de Lemne Str. Fantanei No. 2 B. 822 2—2

Ordinea nouă!

a consultațiilor gratuite dela Ambulatorul Policlinic Brașov str. Neagră No. 44.

Fiecare specialitate la camere separate.
Boale de piele și venerice, medic specialist dr. Prișcu, dela 8—10 oare.
Morburii de copii și puericultură, medic specialist dr. Căliman, dela 10—12 oare.
Interne (tuberculoză), medic specialist dr. Sgardelli, dela 10 până la 12 oare.
Dentistică și chirurgie, medic specialist dr. Alex. Dobrescu dela 8—10 oare și 2—4 p. m.
Boale de femei și nașteri, medic specialist dr. Mihalovits dela 10—12 oare.
Boale de gât, nas, urechi și oculistică, medic specialist dr. Sucu Șaban, dela 2—4 oare p. m.
Vizita servitoarelor și servitorilor dela 9—10 oare.
Medic șef dr. Alexandru Dobrescu, 1—1

No. 18046/924
cons. orăș.

Concurs

Pentru ocuparea postului vacant de medic veterinar al abatorului orăș., publicăm concurs. Reflectanții vor dovedi că posedă calificația teoretică și practică conform art. de lege LVIII. ex 1912 § 22 și art. de lege VII. din 1888 § 183 că cunosc atât limba statului cât și limba germană și maghiară; că și au făcut serviciul militar vor anexa: certificat de moralitate, de naștere, de sănătate, fizică și psihică.
Retribuțiile sunt cele stabilite prin lege și ordonanțe.
Cereri legale timbrate și însoțite de documentele de mai sus se vor înainta reflectanților până la 20 Sept. a. c. acestei primării.
Brasov, la 25 August 1924. 829 1—1 *Primăria orăș.*

CINEMA APOLLO

Astăzi la 2 Septembrie se va rula filmul

Cei patru cavaleri ai Apocalipsului după romanul celebrului scriitor spaniol Blasco Ibanez.

In rolul principal:

Rudolpho Valentino

20 milioane dolari a costat pe uzinele „Loew Metro“ din America montarea acestui film care a stârnit admirația lumii întregi. Atât de mare a fost admirația Americanilor din New-York în cât acest film a trebuit să fie rulat la 400 cinematografe deodată, iar la Londra rulează și acum. Un oraș întreg a fost zidit pentru montarea și cinematografierea filmului.

Cei patru cavaleri ai Apocalipsului Moartea, Războiul, Ciurma și Mizeria.

Cei cari au văzut acest monument de artă sunt aumini în a afirma că el este cu mult superior filmelor Koeningmark, Monumentul indian și Atlantida. 835 1—1

Anunțiu

Se închiriază localul bodegei aflător la Cooperativa funcționarilor publici Sft. Gheorghe împreună cu tot aranjamentul (mese, scaune, etc.). A se interesa mai deaproape la Cooperativa funcționarilor publici, Sft. Gheorghe, unde se vor adresa și ofertele detaliate în termen de 8 zile dela apariția acestui anunțiu.
Comitetul de direcțiune.
818 3—3

Târgul de toamnă din Sibiu se va ține în modul următor: Târg de oi 7, 8, 9 Sept. Târg de vite 10, 11 Sept. Târg de cai 12, 13 Sept. Târg de marfă 15 Septembrie 1924.

Ciorapi pentru dame și deșoară ciorapi pentru bărbați la Franz Gross, Strada Porții 7.

Publicațiune.

Comitetul școlii primare de Stat No. 4 Blumâne, dă în antrepriză repararea externă a edificiului școlii, spoirea școlilor în 5 clase și coridoare, precum și cancelaria în întregime, facerea a 3 uși noi la magazia de lemne, repararea îngrăditurii dela grădina, a jghiaburilor dela edificiul școlii, 20 mese și scaune pentru grădina de copii, etc.

Licitația se va ține Duminecă 7 Septembrie ora 11½ a. m. în localul școlii din Str. Agriselor No. 6.

Doritorii de a oferta sunt rugați a-și înainta ofertele până în ziua licitațiunei la direcțiunea școlară, unde pot primi informațiunile necesare.

P. I. Muntean
președinte.

2—3 A. Popovici
secretar.

ANUNȚARE

Am onoare a-ți încunostița onor. public că mi-am deschis cancelaria advocațională

în orașul Sft.-Gheorghe, Strada Cantemir No. 20.

Sft.-Gheorghe, 1 Sept. 1924.

Cu stimă:

Dr. Vituș Szánthó
advocat.

832 1—3

Se primesc fetițe de școală în pensiuone sub foarte bună îngrijire; primesc și educație cu preț moderat, Str. Castelului No. 96 Parter.
836 1—1

De vânzare o casă constătoare din trei odăi. Informațiuni în Str. Fabricii No. 64.
821 1—1

Numai câteva zile încă!!

Ocazie extraordinară!!

Important pentru toată lumea!!

Un strat întins al Onor. public s'a folosit de ocazia până astăzi spre a-și putea face cumpărăturile avantaioase pe prețuri foarte reduse ca urmare disolvării magazinului nostru și s'a putut convinge pentru beneficiul său propriu, că prețurile noastre sunt mai reduse decât cele de zi a singuraticilor articole.

Numai câteva zile ne despart dela momentul mutării noastre, pentru care timp am redus din nou prețurile a tuturor articolelor din magazinul nostru, ca să oferim ocazie și puțința ori și cui fără excepțiune, spre a-și putea acoperi în mod mai avantajos necesitatea în articole de îmbrăcăminte.

IOSIF KLEIN și FIU Brasov, Str. Vămii Nr. 24.

Fără silă de cumpărare!!

Toată lumea poate să se convingă!!

Ultimele știri telefonice

— dela corespondenții noștri speciali —

DEZASTRUL DIN DOBROGEA

Numeroase comune suferă urmările unui potop. — Victime omenesti.

Un dezastru — cum nu s'a mai întâmplat din cauza ploilor — s'a petrecut Vineri în com. Murfatlar, Dorobanțu, Hasangea, O-murcea, Osmantaca, Alacap și orașul Medgidia.

La Murfatlar dezastrul este groaznic. Satul fiind așezat într-o râpă, puhoiul s'a ridicat la înălțimea de 5 metri, distrugând case și făcând victime omenesti.

Ploaia torențială a ținut dela ora 5 până la 8 seara, când s'a auzit o groasnică bubuitură și un adevărat potop (cădea apa ca vărsată ca din mii de guri de canale) s'a abătut asupra Murfatlanului.

Locuitorii surprinși în casele cari s'au dărâmat s'au pierdut, înecați. Nu se cunoaște încă numărul victimelor. S'au dărâmat 40 de case.

S'au înecat:

Ion Sava cu soția sa Elena, ambii tineri de curând căsătoriți, Maria Buzoianu împreună cu doi copii ai săi, comerciantul Avacum Glarcă cu o fiică a sa Paraschiva în etate de 14 ani, comerciantul Costi Haili, veteranul Ion Niculae. S'au mai găsit patru cadavre necunoscute, probabil aduse de torent din comunele învecinate. Acestea au fost găsite aproape îngropate în moluzal adus de apă. Cadavrei femeiei Maria Bezoianu și ale copiilor săi între crăcile unui copac, ceea-ce arată înălțimea la care s'ajunsesse apa. S'au mai înecat la Murfatlar, dna Vasiliu cu o servitoare a sa, întreaga familie poloneză Selski compusă din mamă cu patru copii, femeia Ilca Găzdaru împreună cu un copilăș, precum și alte 14 persoane de soarta cărora nu se știe nimic. Apoi dna Vasilescu împreună cu copilul său în etate de 4 ani. Copilul a fost găsit plutind pe o ușă.

Dn D. Vasilescu văzându-și soția și copilul înecați a înecat de dorere.

Cadavrele găsite au fost așezate într-o saia comună.

În com. Dorobanțu același dezastru aproape. Mai mulți locuitori au dispărut. 650 de oi ale lui Ion Sava, moșier, s'au înecat. Un cefierist Nicolae Do-

bricescu cu soția sa, care plecase spre Medgidia cu căruța au dispărut; s'a găsit numai fundul căruței pe terasamentul liniei ferate.

La Medgidia, puhoiul a fost observat și locuitorii s'au refugiat pe dealuri. S'au înecat și aici însă câțiva oameni. 22 case dărâmate.

În celelalte comune mari pagube și victime omenesti.

Linia ferată distrusă pe o distanță de 300 metri. S'au trimis detașamente militare în regiunea dezastrului pentru ajutoare.

Ca să se vadă proporțiile dezastrului, dăm amănuntul că unele victime au fost găsite prin crăcile copacilor unde le dusesse apele mari.

Aviz Inscrisiile la școala de stat a ucenicilor industriali din Brașov pentru anul școlar 1924—5 se vor face dela 1—10 Sept. a. c. în fiecare zi de lucru de la 5—8 p. m. în localul școlii primare de stat Nr. 2 din Strada Ecaterinei (Schei). Ucenicii vor aduce următoarele documente: a) Contractul prin care s'a angajat ca ucenic. b) Certificatul școlar de pe ultimul an de școală. c) Atestatul de naștere. Taxa de înscriere e de 150 Lei, plătită cu ocazia înscrierii. Brașov la 30 Aug. 1924 Direcțiunea.

Se apropie crahul

Banca Națională a fost silită la inflație. --- Măsuri grave azi.

București 2 Sept. — În lumea comercială este o adevărată panică: băncile lichidează pe unii dintre marii negustori, adică refuză prelungirea creditului. Cauza: Banca Națională refuză scontul băncilor. O a doua cauză, primordială: Banca Națională a emis în ultima vreme 3 miliarde peste ceea-ce hotărâse ministrul de finanțe. Inflația conținea deci. Acum s'a dat ordin să nu se mai tipărească bilete noi. D-l V. Brătianu s'a speriat că însuși creațiunea sa creditul industrial cerea inflație, după cum era firesc. D-sa, însă, nu vrea inflație și deflațiunea n'o poate realiza.

Dezastrul se apropie iremediabil.

INFORMAȚIUNI

Planul Dawes intră în aplicare în urma votului Reichstagului. Germania a capitulat; rezistența naționalistilor este definitiv compromisă. Franța și Belgia dau ordin de evacuarea zonei Dortmund Horde ocupate în 1923 la 11 Ianuarie.

Pacea lumii este consolidată.

Guvernul nostru caută un împrumut la Paris cu cercurile finanței angajate în soc. *Steaua Română*. Se știe că această societate este camuflată de liberali. Deci este vorba ca să se facă *concesiuni petrolifere* societății, din averea statului, ca să se găsească un împrumut pentru stat.

Ziarștii polonezi vor sosi mâine seara Miercuri în Brașov, venind dela Sinala cu trenul de 7^{1/2}. De aci vor pleca la Cuj și Timișoara.

Moartea ministrului Palatului Duminecă a încetat din viață la locuința sa din str. Câmpineanu București, N. Mișu, ministrul Palatului și șef suprem al Curții regale.

Nicolae Mișu a fost unul dintre abili diplomați de carieră, cunoscut și apreciat în stre nătate. În țară a jucat un rol însemnat, mai ales în calitatea luptelor politice. Simpatia sa se era pentru partidul liberal, și în special înțelegându-se relații strânse cu d-l Ion I. C. Brătianu.

Născut la București în 1858, doctor în drept din Germania, absolvent al școlii superioare de studii politice și diplomatice din Paris, în vârsta de 29 ani a intrat în diplomația țării.

Gazeta Transilvaniei își reia apariția de 3 ori pe săptămână, până la împrejurări mai bune pentru presa românească.

PREȚURI FIXE.

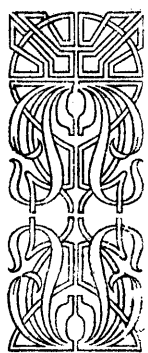
SERVICIU CONȘTIENȚIOS.

Rugăm vizitați magazinele Sucursala

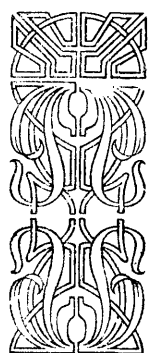
„LUCA P. NICULESCU” BRAȘOV

Sor „IOAN MUNTEANU”

Spre servirea Onoratei clientele am pus spre vânzare diferite solduri, de mărfuri cu prețuri de reclamă foarte reduse:

Sifon 90 cm. lățime	incepând dela Lei 36 Metru
Batist alb Broșe per rufărie	” ” ” 32 ”
Batist alb și culori per perdele	” ” ” 30 ”
Stambă diverse culori	” ” ” 30 ”
Barchet culori	” ” ” 30 ”
Zefire pentru cămăși	” ” ” 40 ”
Stofe indigene bărbătești și dame	” ” ” 225 ”

Precum și diferite mărfuri cari ne sosește zilnic ca stofe bărbătești fine pentru costume, Pardesie, Raglane, Lenajiuri, Catifele, Plușuri, Barchete, Moltoane, Zefire etc., pe cari le punem în vânzare cu prețuri convenabile.

Rugăm Onor. public a vizita magazinele noastre spre convingere.